

Департамент освіти і науки
виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут післядипломної освіти

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ВИКЛИКИ, РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**ПОРАДНИК II. З досвіду роботи
освітян міста Києва**

*Педагогам,
учням,
батькам,
керівникам закладів
освіти*

УДК 37.018.43:004(07)

Д48

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту післядипломної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка
(протокол № 4 від 24.06.2021 р.)

Упорядники: *Івашнюва С.В.*, заступник директора Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук, доцент (розділ 1); *Дика Н.М.*, завідувач кафедри мовно-літературної освіти Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук, доцент (розділ 2); *Линьов К.О.*, завідувач кафедри освітнього лідерства Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат наук з державного управління, доцент (розділ 3); *Хмелева-Токарева О.В.*, завідувач науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка (розділ 4); *Воротникова І.П.*, завідувач кафедри природничо-математичної освіти і технологій Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук, доцент (розділ 5).

Рецензенти: *Богданець-Білокаленко Н.І.*, завідувач відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератури Інституту педагогіки НАПН України, доктор педагогічних наук, професор; *Бойко М.А.*, старший викладач кафедри комп'ютерних наук і математики Факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук.

Дистанційне навчання: виклики, результати та перспективи:
Д48 Порадник П. З досвіду роботи освітян міста Києва : навч.-метод. посіб. / упоряд.: С.В. Івашнюва, Н.М. Дика, К.О. Линьов, О.В. Хмелева-Токарева, І.П. Воротникова ; за заг. ред. М.Ф. Войцехівського, С.В. Івашнювої, О.Г. Фіданян. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. — 420 с.

ISBN 978-617-658-102-4

У посібнику представлено досвід організації та впровадження дистанційного навчання на рівні Департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), районних управлінь та методичних центрів, закладів загальної середньої освіти м. Києва. Висвітлено нормативно-правове забезпечення дистанційного навчання та шляхи його подальшого розвитку, подано методичні рекомендації до впровадження дистанційного навчання в дошкільній, середній освіті. Представлено результати соціологічного дослідження стану дистанційного навчання у м. Києві. Визначено цифрові інструменти для забезпечення дистанційного та змішаного навчання, створення електронних освітніх ресурсів, надано поради учням, вчителям, батькам.

Для вчителів, керівників закладів освіти, учнів, батьків, методистів та викладачів обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти.

УДК 37.018.43:004(07)

© Автори публікацій, 2021

© С.В. Івашнюва, Н.М. Дика, К.О. Линьов, О.В. Хмелева-Токарева, І.П. Воротникова, упорядкування, 2021

© Департамент освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (КМДА), 2021

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2021

ISBN 978-617-658-102-4

2.5. Досягнення закладів освіти щодо впровадження дистанційного навчання на прикладі ЗДО «Школа Монтессорі Нової Епохи» (Солом'янський район, м. Київ)

*Щербина В.М.,
керівник ЗДО
«Школа Монтессорі Нової Епохи»,
доцент кафедри дошкільної
та початкової освіти
Інституту післядипломної освіти
Київського університету
імені Бориса Грінченка,
кандидат політичних наук*

Уведення на рівні міжнародного співтовариства загальних обмежувальних засобів у боротьбі із пандемією коронавірусу COVID-19 2020–2021 н.р. поставило країни та їх системи освіти у становище швидкого переходу в дистанційний формат, зокрема й для навчання дітей дошкільного віку. У такі часи форс-мажорних обставин робота закладів дошкільної освіти, у тому числі України та м. Києва, була фактично паралізована й використання для навчання дітей засобів ІКТ (із застереженням, зважаючи на вікову категорію вихованців) стало важливим інструментом продовження освітнього процесу.

Шляхом проб, рефлексії вихованців дошкільного віку та зворотного зв'язку з батьками або іншими особами, які супроводжували їх на дистанції, у ЗДО «Школа Монтессорі Нової Епохи» викристалізувалися ефективні моделі навчання дітей дошкільного віку в кризових умовах життєдіяльності.

Для впровадження та розробки цих моделей і формату взаємодії між учасниками освітнього процесу в ЗДО «Школа

Монтессорі Нової Епохи» керувалися передусім здобутками сучасної нейропсихології дошкільного віку [1–4], емпіричними спостереженнями Марії Монтессорі та її послідовників [5–8], поміркованістю на підставі власного досвіду і спостережень автора за процесом навчання дітей у двох групах садочка під час карантину.

Таким чином, було запроваджено такі форми навчання, що продемонстрували свою ефективність у березні-травні 2020 р. та довели її у квітні 2021 р.

«Дистанційне навчання без монітора» дітей вікової категорії від 15 місяців до 4,5 років. Згідно з цією формою навчання заклад дошкільної освіти на своїй дистанційній платформі викладає програму, відповідний супровідний навчально-дидактичний матеріал, у тому числі різноманітні уроки-розробки у вигляді презентацій, цікавинки, завдання для самостійного опанування, творчі роботи; супроводжує цей дистанційний навчальний процес чіткими письмовими покроковими інструкціями для дорослих-супроводжувачів дитини. За такого формату навчання дорослий веде дитину під час дистанційного навчання (без монітора), вивчає запропоновані закладом навчальні матеріали, друкує необхідні дидактичні засоби для очного навчання. Виконує роль вихователя під тьюторством закладу за запропонованою програмою, комунікує із закладом для ефективного навчання свого підопічного. Водночас постійно підтримується двосторонній зв'язок «заклад — супроводжуючий навчання» за допомогою ІКТ. Заклад у особі вихователя-тьютора надає онлайн-консультації дорослому / супроводжуючому, розробляє письмові рекомендації щодо обладнання навчально-ігрового середовища для дитини вдома, розробляє та корегує індивідуальну траєкторію навчання малюка, забезпечує «освітній процес вдома» усіма необхідними дидактичними і навчальними матеріалами різних форм та видів, різнобічно допомагає дорослому, який супроводжує дитину під час дистанційного навчання без монітора.

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН. МАЛЯТКО.**РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ.**період: 18.05.20 – 22.05.20

УВАГА! Вдома потрібно виділити одне постійне місце для матеріалів з розвитку мовлення. Там не повинно бути більше 5 матеріалів. Якщо дитину вже щось не цікавить (більше 5 днів не підходить до матеріалу), заміняємо на інший (1 на 1, за раз більше 2х матеріалів не міняємо).

Nota bene!!! У віці від 0 до 3 років важливо дати дитині реальну картину світу, дозволити їй дослідити й зрозуміти, що її навряді оточує. Тому для читання рекомендовано обирати книжки, де тварини зображені реально, роблять реальні для них речі. Іграшки-фігурки теж повинні бути реальними муляжами, у правильних пропорціях та масштабі по відношенню одна до одної. Якщо в вас є їжак, який за розміром більший за, наприклад, оленя, тоді не поєднуйте ці фігурки у одній грі чи матеріалі. Вигадайте окрему роботу для цього їжака.

ДАТА	ТЕМА	МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ	ПРИМІТКИ
18.05.20	Серія презентацій «ПТАХИ»: сова полярна	1. СОВА ПОЛЯРНА - презентація для ознайомлення з птахою та новою лексикою. (показуємо – вимовляємо чітко слова, даємо коротку й чітку, зрозумілу характеристику).	1. Під час презентації говоримо чітко, коротко. Якщо бачимо, що дитина втомилася, не в настрої або не хоче – відлускаємо її. Через деякий час знову пробуємо зацікавити й дати презентацію. 2. Перед тим, як розпочати презентацію (триває 5-7 хвилин, якщо дитина задає питання, зупиняємося на цьому, коротко відповідаємо. Даємо знання й нову зрозумілу лексику), потрібно підготуватися: знайти гарної якості об'єкт (фігурку птаха), далі впевнитися, що ця фігура виглядає реалістично (ворона не фіолетова, має справжні реальні очі тощо). Покласти її у красивий кошук чи на серветочку. Маленькі діти тяжіють до прекрасного й красивого, тому навіть саме подання птахи у красивій «обгортці» вже зацікавить дитину. Також до

Рис. 2.5.1. Календарно-тематичний план. Група «Малятко» для дітей від 1 до 3 років

ДАТА	ТЕМА	МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ	ПРИМІТКИ
			<p>презентації можна підготувати красиві картинки птаха, на яких можна роздивитися частини тіла.</p> <p>3. Проводимо презентацію. По завершенню дякуємо дитині, що вона вас послужала. Збираємо охайно всі картини та об'єкти. Кладемо у кошик. Ставимо на полицю. Кажемо, що якщо дитина хоче, вона може порозглядати картини (пограти з фігуркою), коли їй захочеться.</p> <p>УВАГА! Якщо дитина не хоче складати за собою на місце речі, ви починаєте це робити за неї, м'яко залучаєте дитину: «Подивись, як я кладу ведмедика у кошик. А ось я беру картку і кладу її... Візьми... І поклади це .... Дякую, що ти допомагаєш». Коли все на місцях кажете – «В нас так все охайно, ми разом це зробили. Дякую за твою допомогу!»</p> <p>4. Дасмо дитині погратися з фігуркою (конструктивно, якщо дитина сама не може – покажемо, надаємо сюжет гри, беремо в ній участь). Можна вигадати власну історію за мотивами презентації.</p>
19.05.20	Серія презентацій «ПТАХИ»: Фазан	<p>1. ФАЗАН- презентація для ознайомлення з птахою та новою лексикою. (показуємо – вимовляємо чітко слова, даємо коротку й чітку, зрозумілу характеристику).</p>	Рекомендації див. вище
20.05.20	Серія презентацій «ПТАХИ»: Дятел	<p>2. ДЯТЕЛ - презентація для ознайомлення з птахою та новою лексикою. (показуємо – вимовляємо чітко слова, даємо коротку й чітку, зрозумілу характеристику).</p>	Рекомендації див. вище

Рис. 2.5.1 (продовження)

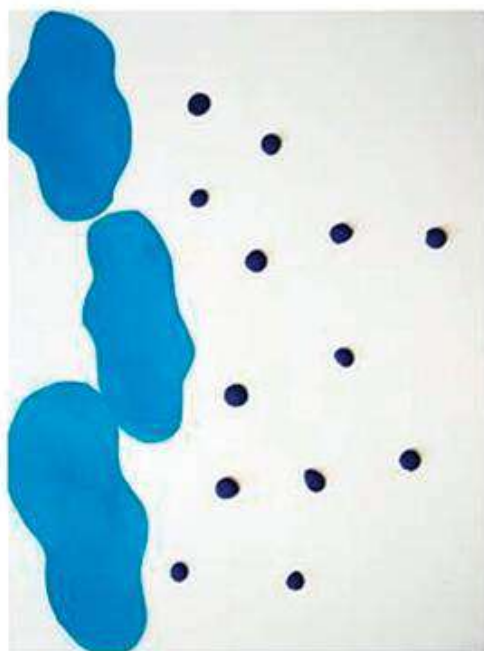

Рис. 2.5.2. Урок-розробка у вигляді ППТ презентації.
Група «Малятко» для дітей від 1 до 3 років

шкала монтессорі-нової епохи клас малюнку для дітей від 1 до 3 років творчість

ДОЩИК

ХІД РОБОТИ:

Дорослий супроводжує дитину інструкціями:

А) «Ось малюнок (показує шаблон). Це хмаринки. Вони блакитного кольору. З хмаринок падає дощик. Ми можемо взяти маленькі кульки пластиліну і зробити краплини дощику».

Б) Дорослий показує, як наліплювати краплинки дощу. Кожну свою дію дорослий супроводжує поясненнями, що робить.

Пояснення повільно говориться так: «Я беру кульку пластиліну. Я притискою кульку пальчиком.....Ось краплинка дощику». «Спробуй ти.»

Коли дитина повторює дії дорослого, дорослий озвучує дії дитини: «Ти береш кульку пластиліну, ти притискаєш кульку пальчиком....». Якщо дитина активна, можна її попросити показати хмаринки, краплини дощику.

* Під час першої демонстрації роботи, тим більше, якщо дитина не обрана з такого типу роботами або не пам'ятає, кроки показувати повільно, супроводжуючи інструкціями-означеннями (що ви робите, чим і як беру...., притискою пальчиком....).

Г) Після завершення дорослий показує дитині, куди можна покласти роботу, щоб вона пасожла. Залітук, чи хоче вона повторити.

УВАГА! Якщо хочете похвалити дитину або висловити своє милування, потрібно казати роботу, а не дитину, запитувати, чи подобається дитині сама її робота, а потім сказати про те, що подобається дитині, яка несе роботу у містечку, де це буде зберігатися, запропонувати похвалити її десь, щоб, коли дитина захоче помилуватися своєю роботою, вона без допомоги дорослого могла це зробити.

НЕОБХІДНИЙ МАТЕРІАЛ:

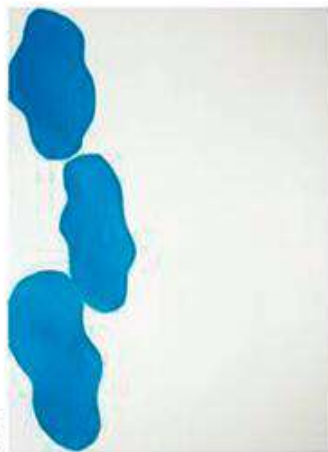
1. ШАБЛОН «НЕБО З ХМАРИНКАМИ» (ДИВ ДОДАТОК 1 або ДОДАТОК 2) – роздрукувати заздалегідь або намалювати самостійно.
2. ПЛАСТИЛИН СИНЬОГО КОЛЬОРУ - заздалегідь зробити багато маленьких кульок.
3. ФАРТУХ ДЛЯ ТВОРЧОСТІ.
4. КУЛИМОК ДЛЯ ВИКОНАННЯ ТВОРЧИХ РОБІТ (МОЖЕ БУТИ КЛЕЙОНКА, КУЛИМОК ПІДСТАВКА ПІД ПОСУД).

Примітка:

Краще зробити декілька заготовок, щоб дитина, змогла виконати роботу декілька разів, коли в неї виникне бажання

дитина 1

дитина 1

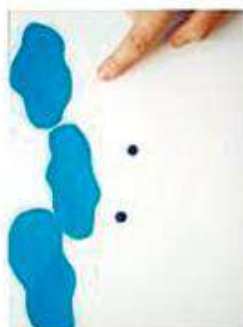

Рис. 2.5.3. Покрокова інструкція до творчої роботи з примітками.
Група «Малюночки» для дітей від 1 до 3 років

«Гібридна модель онлайн-навчання» дітей вікової категорії від 4,5 до 7 років. Згідно з цією формою навчання заклад у особі методиста та вихователів груп розробляє і проводить навчальні заняття онлайн у режимі реального часу, забезпечує дітей та дорослих, які їх супроводжують, усіма необхідними для цього матеріалами (план занять на тиждень / місяць тощо, завдання, інструкції до творчих робіт, картки, лото, ігри та інші дидактичні матеріали для навчання), а дорослий супроводжує дитину під час онлайн-навчання в режимі реального часу, підтримує постійний двосторонній зв'язок «заклад — супроводжуючий навчання» за допомогою ІКТ за визначеними вище напрямками взаємодії «заклад — супроводжуючий навчання».

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

період: 18.05.20 – 22.05.20

ПІЗНАЙКО 1

1 заняття – 9:30

ПІЗНАЙКО 2

2 заняття – 10:30

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ:

ДАТА	ТЕМА	МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ	ЩО НЕОБХІДНО ДЛЯ ЗАНЯТЬ (загалом)
18.05.20 понеділок	<p>РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ Освітні лінії «Мовлення дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»</p> <p>НАВКОЛИШНІЙ СВІТ Освітні лінії «Дитина у природному докільлі», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини»</p>	<p>«ЯК Я ПРОВІВ ВИХІДНІ?» (запитання – відповідь)</p> <p>ЩО РОБИМО:</p> <ul style="list-style-type: none"> Поробка «Корабель» (ПОЧАТОК - зафарбуємо тарілку, почнаємо вирізати елементи) Вірш «Корабель» (всучасно) <p>МЕТА: грамотна побудова змістовних речень; розвиток мислення та дрібної моторики.</p> <p>Презентація «ВОДНИЙ ТРАНСПОРТ»</p> <p>ЩО РОБИМО:</p> <ul style="list-style-type: none"> Поробка «КОРАБЕЛЬ» (ПРОДОВЖЕННЯ розфарбуємо вітрила, збираємо всі частини корабля разом) Пісня «Матроси» (співаємо) <p>МЕТА: ознайомлення дітей з темою, залучення до обговорення з метою активізації мислення через розуміння розповіді вихователя й теми презентації; грамотна побудова змістовних речень; активізація мислення через спроможність знаходити подібні характеристики та визначати різницю; розвиток дрібної моторики.</p> <p>Презентація «ПІД ВОДОЮ»</p> <p>ЩО РОБИМО:</p> <ul style="list-style-type: none"> Поробка «Ілюмінатор» Вірш про «Кораблік» - повторюємо <p>МЕТА: ознайомлення дітей з темою, залучення до обговорення з метою активізації мислення через розуміння розповіді вихователя й теми презентації; грамотна побудова змістовних речень; активізація мислення через спроможність знаходити подібні</p>	<ul style="list-style-type: none"> клей кольоровий папір (чорний, червоний, білий) дерев'яна шпалка половина паперової тарілки синя фарба ножиці
19.05.20 вівторок	<p>НАВКОЛИШНІЙ СВІТ Освітні лінії «Дитина у природному докільлі», «Мовлення дитини», «Дитина в сенсорно-</p>	<p>Роздрутка «Ілюмінатор» (надається)</p> <ul style="list-style-type: none"> ножиці клей файл А-4 паперова тарілка Чорний фломастер <p>Див. на гугл диску:</p>	

Рис. 2.5.4. Календарно-тематичний план. Група «Пізнайко» для дітей від 3 до 6 років

	пізнавальному просторі»	характеристики та визначати різницю; розвиток дрібної моторики.		- інструкція до роботи - вірш
КУЛІНАРІЯ Освітні лінії «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини»	<p>Тістечка «ЧОВНИКИ»</p> <p>ЩО РОБИМО:</p> <ul style="list-style-type: none"> • збиваємо крем, розкачуємо та нарізаємо тісто; випікаємо. <p>МЕТА: обговорення екологічного транспорту та його складових, оволодіння навичками приготування їжі, розвиток дрібної моторики, зорової та м'язово-суглобної координації, непряма підготовка руки та ока для письма, вивчення тематичного кулінарного словника.</p>	<p>ЩО РОБИМО:</p> <ul style="list-style-type: none"> • фарш • дощечка • ніж • витяжне тісто <p>Див. на гугл диск:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інструкція до роботи 		<ul style="list-style-type: none"> • простий олівець • коктельна трубочка • ножиці • канцелярська скріпка (або залізна пласка шайба) • пластикова пляшка (заповнена водою) • пластилін • прозора склянка з водою <p>Див. на гугл диск:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інструкція до роботи - пісня
МАТЕМАТИКА Освітні лінії «Мовлення дитини», «Розвиток математичних уявлень», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»	<p>РОБОЧИЙ ЛИСТ з МАТЕМАТИКИ (виконується дитиною на занятті під керівництвом вчителя)</p> <p>ЩО РОБИМО:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Індивідуальне завдання з математики – у кожній дитини • Порубка «Водолаз» • Пісня «Матроси» - співємо <p>МЕТА: розвиток дрібної моторики; концентрація уваги; творче мислення; активізація одночасної роботи різних частин мозку, вивчення математики.</p>	<p>Презентація та картки «WATER TRANSPORT» / «ВОДНИЙ ТРАСПОРТ»</p> <p>ЩО РОБИМО:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Граємо в картки – вчитель вимовляє назву, учень показує відповідну картку • Порубка «Човен» • МЕТА: вивченні слів за темою – ship, boat, yacht, submarine; розвиток творчих здібностей та дрібної моторики. 		<ul style="list-style-type: none"> • картки (надається) • мушля • пластилін • зубочистка • папір
АНГЛІЙСЬКА Освітні лінії «Мовлення дитини», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»	20.05.20 середа			

Рис. 2.5.4 (продовження)

	<p>УКРАЇНСЬКА МОВА Освітні лінії «Мовлення дитини», «Дитина в сенсорно- пізнавальному просторі»</p>	<p>РОБОЧИЙ ЛИСТ з УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (вконюється дитиною на занятті під керівництвом вчителя) ЩО РОБИМО:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Індивідуальне завдання з української мови – у кожної дитини</i> • <i>Повторення пісні «Матроси»</i> • <i>Поробка «Підводний човен та водолаз» (вирізаємо, розфарбовуємо підводний човен)</i> <p>МЕТА: ознайомлення дітей з темою, залучення до обговорення з метою активізації мислення через розуміння розповіді вихователя й теми презентації; грамотна побудова змістовних речень.</p> <p>Презентація «ВОДНІ ВИДИ СПОРТУ»</p>		<ul style="list-style-type: none"> • роздрукована «Підводний човен» (надається) • простий олівець • верхівка обрізаної пластикової пляшки • ножиці • клей-олівець • нитка • намистина (2-3 см в діаметрі)
<p>21.05.20 четвер</p>	<p>ГАРНІ МАНЕРИ Освітні лінії «Дитина в соціумі», «Мовлення дитини», «Дитина у природному довкіллі», «Дитина в сенсорно- пізнавальному просторі»</p>	<p>ЩО РОБИМО:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Продовження поробки «Підводний човен та водолаз» (прив'язуємо нитку, склеюємо водолаз, приклеюємо підводний човен)</i> <p>МЕТА: ознайомлення дітей з темою, залучення до обговорення з метою активізації мислення через розуміння розповіді вихователя й теми презентації; грамотна побудова змістовних речень; розв'язок уваги, координація рухів.</p> <p>ПОВТОРЕННЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ ТЕМ ТИЖНЯ «ВОДНИЙ ТРАНСПОРТ», «ВОДНІ ВИДИ СПОРТУ», «ПІД ВОДОЮ»</p> <p>ЩО РОБИМО:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Поробка «Пелікан»</i> • <i>Пісня «Матроси» - повторюємо</i> • <i>Вірш «Кораблик» - повторюємо</i> <p>МЕТА: повторення тем тижня, згадування розповіді вихователя й теми презентації, обговорення, що сподобалося і запам'яталося; грамотна побудова змістовних речень; розв'язок уваги.</p> <p>Презентація «PARTS OF SHIP» / «ЧАСТИНИ КОРАБЛЯ»</p>		<p>Див. на звал диску: - інструкція до роботи</p>
<p>22.05.20 п'ятниця</p>	<p>НАВКОЛИШНІЙ СВІТ Освітні лінії «Дитина у природному довкіллі», «Мовлення дитини», «Дитина в сенсорно- пізнавальному просторі»</p> <p>АНГЛІЙСЬКА МОВА Освітні лінії «Мовлення дитини», «Дитина в сенсорно- пізнавальному просторі»</p>	<p>ЩО РОБИМО:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Розмальовуємо корабель (повторюємо назви кольорів)</i> <p>МЕТА: вивчені слів по темі – sail, deck, anchor тощо; розв'язок творчих здібностей та дрібної моторики.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • роздрукована «Пелікан» (надається) • клей • прищипка • ножиці
				<ul style="list-style-type: none"> • розмальовка (надається) • кольорові олівці

Рис. 2.5.4 (закінчення)

Рис. 2.5.5. Урок-розроблення у вигляді презентації.
Група «Пізнайко» для дітей від 3 до 6 років

ІНСТРУКЦІЯ ДО ТВОРЧОЇ РОБОТИ

«Ілюмінатор»

Дата: 19.05.20

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ РОБОТИ:

- 1) Роздрувітка «Ілюмінатор».
- 2) Клей-олівець.
- 3) Паперова тарілка.
- 4) Ножичі
- 5) Чорний фломастер.
- 6) Файл А-4.

На презентації буде виконуватися описана нижче робота

Роботи її до презентації заздалегідь не треба!

Ця інструкція ніяк не надається, щоб, за бажанням дитини, ви могли повторити її вдома стільки разів – скільки захоче дитина

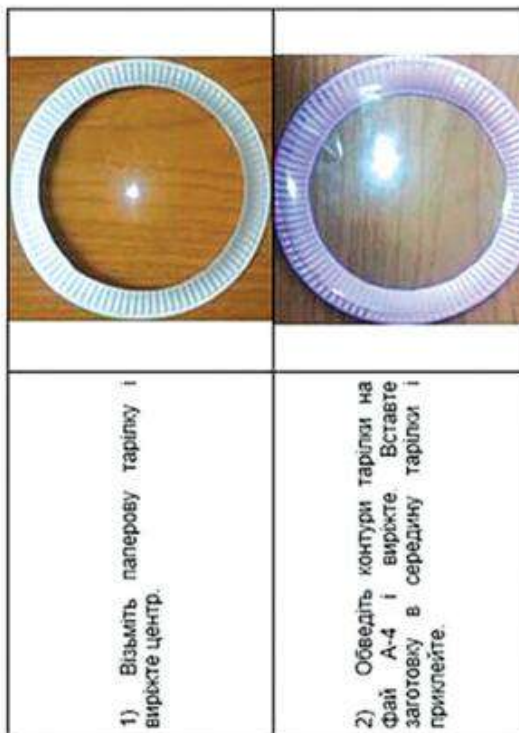
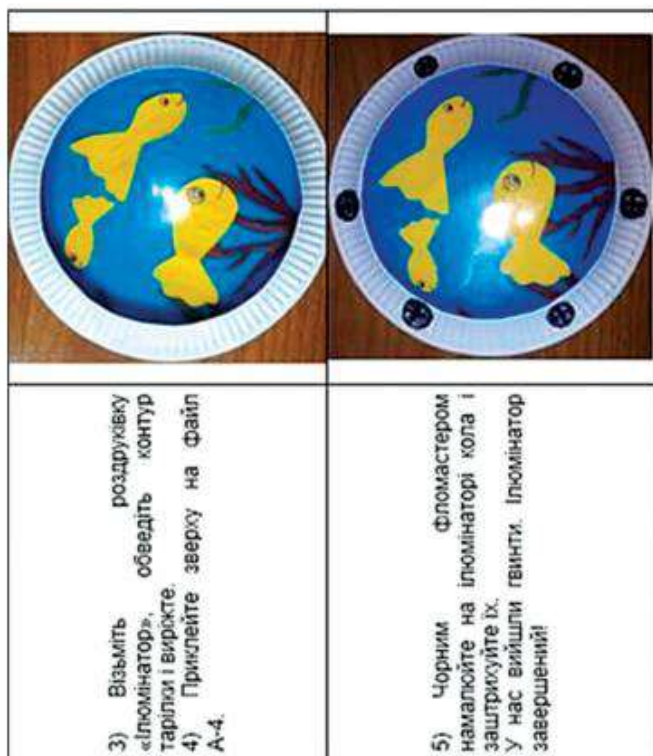

Рис. 2.5.6. Покрокова інструкція до творчої роботи. Група «Пізнайко» для дітей від 3 до 6 років

Завдяки описаним вище моделям навчання закладу дошкільної освіти «Школа Монтесорі Нової Епохи» вдалося не тільки зберегти навички і знання дітей-вихованців дошкільного віку, здобуті ними під час очного навчання, але й забезпечити набуття нових (хоча і в меншому обсязі), досягти прогресу і позитивної динаміки в умовах дії карантинних обмежень.

Слід зазначити, що запропоновані моделі можуть ефективно використовуватися на період дії кризових умов життєдіяльності, що дає змогу продовжити розвивати навички та моторику дітей через власну реальну діяльність під час дистанційного супроводу навчання вихователями й методистами закладу дошкільної освіти. Однак питання ефективності електронного навчання дошкільнят є суперечливим з огляду на закономірності розвитку дитячого мозку і, на думку автора, із застереженнями може застосовуватися у кризових умовах. Також воно потребує додаткового комплексного наукового дослідження із залученням спеціалістів суміжних та пов'язаних із освітою сфер, таких як, наприклад, психологія, нейропсихологія, неврологія, психіатрія, кібернетика, фізика, біологія, медицина тощо. До того ж досвід автора свідчить про те, що оптимального ефекту при використанні дистанційного навчання дошкільнят можна досягти через застосування описаної вище гібридної моделі навчання, але і вона не може замінити реального навчання дітей через власний досвід і відкриття, реальні соціальні ситуації та зв'язки.

ДЖЕРЕЛА

1. Ida Sue Baron. *Neuropsychological Evaluation of the Child: Domains, Methods, & Case Studies*. 2nd Edition. Oxford University Press, 2018. 1064 p.
2. Глозман Ж.М. *Нейропсихология детского возраста: учебник для академического бакалаврата*. 2-е изд., испр. и доп. Москва, 2019. 249 с.

3. Курпатов А.В. Счастливый ребенок. Универсальные правила. Москва, 2019. 448 с.
4. Микадзе Ю.В. Нейропсихология детского возраста: учебное пособие. Москва, 2021. 228 с.
5. Монтессори М. Образование человека. Екатеринбург, 2017. 160 с.
6. Монтессори М. Четыре стадии образования. Санкт-Петербург, 2016. 160 с.
7. Montessori M. To Educate the Human Potential. Amsterdam, 2015. 83 p.
8. Навчальні матеріали Міжнародного курсу підготовки Монтессорі-педагогів для навчання дітей дошкільного віку Канадського Центру по підготовці Монтессорі-педагогів NAMC.
9. Спостереження Щербини В.М. щодо дистанційної роботи вихователів, методиста і вихованців груп «Малятко» та «Пізнайко» у «Школі Монтессорі Нової Епохи» в період з березня по травень 2020, квітень 2021.
10. Навчально-методичні розробки закладу дошкільної освіти «Школа Монтессорі Нової Епохи» для використання у дистанційному навчанні.